

două ori în septembra: Joi-a și
miercură; era cindu va preinde im-
plinării materiilor, va fi de trei său
de patru ori în septembra.

Numărul de prenumerare,
pentru Austria:
în întregu 8 fl. v. a.
diametate de anu 4 fl. v. a.
parțial 2 fl. v. a.
pentru România și strainetate:
în întregu 12 fl. v. a.
diametate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA

Numărul de feru ung. orientale
valurile administrațiunii lui
soandalose.

Budapest, in 4 fauru n. 1874.

Cine a fost de facia în siedintă a
reprezentative a Dietei ungurești
dominecă trecută și a ascultat cu
o minte filipică de aproape patru

de alii Simonyi Ernő în contra gu-
vernului și ministrilor tieri, pentru
numeralelor pecate, abusuri, ne-
gintie și calcări de lege — de cinci ani
căci, în cauza drumului de feru orien-
tal, adeca celor Oradea-mare prin
Iusiu, M. Ososheiu și Alba-Iulia, pon' la
Bihu și Brasovu; cine a fost marturie,

în oratorulu de repetite si repetite ori
ostrofă pre domnii dela potere, pre-
gnatii si guvernantii nostri, că — sau
cetu partasi crimelor, si-au datu con-
sulu si sanctiunea — planurilor si
de insielatiune si daunare cu
multe millioane a actionarilor si a tieri;

cine in partea dréptă a Casei a ve-
stu — sub presiunea datelor si ar-
menelor — capetele tōte plecate, ochii
plantati in pamentu ai celor isbiti de
acusa grea si ageru motivata; —

mai de parte in decursulu siedintie-
ri de luni si marti a ascultatu apostro-
ndu-se de sute de ori murdarile si
andale intrevenite sub ochii regi-
ului: — acel'a — fora tōta indoieal'a
firibuitu sè semta si sè reconosca că
nefericită nostra patria ungrăsca, de

1867, de cindu cu dualismulu, cu
panirea magiara eschisiva, a devenit
ritabiliminte — o Sodoma si Gomorrha.

Se îngrozesce susținutul, se scarbe-
te si indigna anima omului, cindu au-
ne in sru lungu enarandu-se in sistema

de o parte blasphematie unor oameni
calosi, d'alta parte incuviintările si
virginirile date acelor blasphemati de
stra guvernă!

Asiā ni vine a crede, că istoria ac-
eia intrece in rafineria si scandalosita-
ta ei pe cea a drumurilor ferate din
Romania; coticariu Waring coversie-
se multu pre coticariu Stroussberg,

— cei din Viena — pa'r c'au intre-
stă pe cei din Berlinu. Si asiā nu ne
iramu de felu, că — dlu E. Simonyi
cu socii sei din stang'a estrema, afla-

a ca, a cere tragerea in judecata a
tutoror ministrilor ce de la 1868 s'au
matu la stepanire!

Pôte turm'a mameleuciloru din drép-
a sè invinga cu majoritatea numerica
si mare seu mai mica, pôte d'o suta de
si se votedie incredere ministeriului, si

respectivmente tuturor ministeriilor
s'au succesu de la 1868 încocă: pe-
de cele multe si negre de pe facia ace-
bra nu le va spală Dunarea intréga cu
undele ei!

Dar un'a trebue s'o constatămu la
esta cestiuie si s'o recomandămu
tentiunei tuturor oamenilor de ani-

ma magiari si romani: afinitatea ori-
entale, scopul si — resultatul inter-
rumulu de feru romanu si — cestu

magiaru orientale. Aceste drumuri sunt
— in totalitatea loru — proportional-
mente cele mai scumpe de pe facia
șemantului; si — cum ore se potu in-
emplă, si se votedie — corporile legiuitor-
ne, mai antai cele din Bucuresci, apoi
tele din Budapest — colosale sume?

La acesta cestiuie — nu vom vorbi
pe largu, căci natura lucrului eschide
vorba multa, dar indegetam atâtă ca

Cindu — sub ministeriulu lui
Brăeanu, pare-ni-se la 1867 s'a votatu

concesiunea cea onerosa Stroussberg, s'a
votatu cu o precipitate intocmai ca și la
noi unu anu mai tardiu — a lui Waring,
atunci — este sciutu, că sburau prin aeru
niscari siopte mistice si interesante, de-
spre cūscigarea Transilvaniei prin medi-
locirea acelui drumu feratu!

Intocmai asia aici la noi spiritele
magiare au votatu orbisul drumulu de
feru orientale — sub impresiunea argumen-
tului sioptit de ore unde de la locu
mai inaltu, cumca prin acestu drumu de
feru are sè se asecure „influentia si domi-
natiunea magiara in Oriente!”

Pacalita a fost Romania; pacalita
este Ungaria si specialminte națiunea
magiara! Numai amarulu a remasu si
unei'a si alteia; ér celu ce-si ride in pumnul
de noi — este némtiulu!

Dar daun'a si rusinea Romaniei are
inca a fi incoronata si sigilata prin pre-
tinsele junctiuni. Bagati sém'a bine, că
aci — némtiulu o sè ni faca de capu!

Budapest, in 4 fauru 1874.

Dupacum ni se depesiédia din Toron-
talu, comitetulu centralu alu acclui comitatu
dejă a pusu terminu pentru noua alegere de
deputatu in Panciova, si a nume pre 26 mar-
tiu e. n. Totu de o data acclasi comitetu
acuma s'a preingritu, ca sè nu se mai intempe
scandalulu de intrerumpere a alegerei prin
prefacerea presiedintilor de morbosu si obo-
siti, a alesu adeca trei presiedinti, si inca totu
barbati cunoscuti de liberali si solidi.

Déca domn'i din capulu locului se portau
cu acesta le'ale consideratiune, atunci de multe
necasuri erau scutiti si ei si poporusu;
scandale si conflictele, cortele si urele se
evitau, si lumea straina astadi nu ii-ar numi
iran si barbari, precum tomai dupa intem-
plările din Biserica-alba si din Panciova ii
numescu acuma cele mai latite foi din Ger-
mania!

Ungurulu totu de a un'a trebue s'o pa-
tiésca, pona sè se intieptiésca.—

Budapest, in 3 fauru n. 1874.

Plansorile, si lamentările invetigatorilor
nostru nationali-confesionali, de o parte
pentru neregulat'a, seu chiar — absolutmente
denegat'a solvare a lefeloru si competitieelor
loru, — prin ce multi au ajunsu a se luptă
si familiile loru cu fomea si a cadé in
desperatiune, — de alta parte pentru tracta-
rea loru despotica, fora tōta umanitatea si
consideratiunea de catra dd. inspectorii cer-
cuali si domnii directori locali, mai alesu
unde acestu functiuni sunt la preoti seu la
omeni condusi de acesti-a, — repetim plansorile
si lamentările invetigatorilor nostri din
atinsese cause — sunt multe si nespuse!

Si noi — marturisim, că — nu scimu, ce sè mai
dicsim? Cum sè mai mangaiemu într'alt'a, ca sè se
si sè rogămu si conjurămu într'alt'a, ca sè se
faca o data dreptate si sè se observe ordinea
regula si bun'a cuviintia, atâtă de necesari

— celu pucinu acasa la noi, in aceste timpuri
grele, timpi de robia vavilonica.

Atât'a potemu asură, că — pre langa
aceea că spaciulu de felu nu ni ieră a publica
cu de amenuntulu tōte căto ni se trimitu
in acesta privintia, nici nu mai potemu
asteptă vr'unu folosu din publicarea loru. —
Un'a credem, că pote sè fie bine, ca adeca dd.
inventatori se adune tōte datele căto numai
potu, despre scaderile, abusurile si necuviintiele
ce se ma ifesta din partea inspectiunei si di-
rectiunei de astadi a scobelor, apoi pe teme-
liu acelora sè faca la timpulu si loculu seu
plansorile, propunerile si cererile necesari,
pentru coregerea seu sterpira reului. Déca
datele vor fi positive si plausibili, locurile
competinti vor fi chiar silite a aduce re-
mediu. —

Budapest, in 2 fauru n. 1874.

Cu cátu mai multu studiédia omulu
cartea lui Lamarmora, „Un po piu di luce”,
care in scurtu timpu dejă vediu a trei-a edi-
tione, forte poterica, — cu atâtă mai pucinu
pote sè se apere de impresiunea ce i-o facu
datele positive citate si insirate acolo, cumca
— pactulu dualisticu de la 1867, sacrificarea
celor mai credintiose popora stepanirei magi-
are si germane, este fetulu fricei de ne-
adormit'a si prin nemicu ne-infrangibil a
conspiratiune a domilor magiari — contra
Austriei si a Casei Domnilor!

Tōte planurile contrarilor de morte ai
Austriei, anume acelori din Berlinu, de
adreptulu acoló au tientitu, a nimici poterea
Austriei, a o face pe acést'a supusa scopuri-
loru sale; si spre realizarea acestoru planuri
petotindenia vedemu adusu in combinatiune
ajutoriulu revolutionar alu magiarilor si —
mare parte si alu Croatilor!

De a dreptulu dice contele Usedom, im-
poteritulu lui Bismarck, in not'a sa catra La-
marmora, din 17 iuniu 1866, cumca — „poterea
Austriei trebuie lovita in inima”, si că — fiindu
Ungaria terenul spre acestu scopu: „stepani-
rea Prusiei a studiatu in timpulu din urma
cu diligintia cestiunea Ungariei, — si că o
espeditiune insurectionale va afla la magiari si
la slavi cea mai simpatica primire. — — —
Regimentele magia si si croate curandu vor de-
negă a se bate in contra unor armate, cari in
propriile loru tiere se primesc ca amice!“

Acum — sè ni aducem a minte, că
intradeveru cátu de slabu s'au batutu regi-
mentele magiare la Sodova, si — apoi — fe-
răsca-se cine pote de credint'a ce noi o atin-
seram la inceputu, cumca acesta nefericită
frica a curtilor de Viena — de magiari, si si
de croati — a fost, si — dora totu mai este
si acuma causa miserabilei politice ce s'a
inauguratu la 1867 si carea mereu, dar con-
secintminte ruinédia tōte, pona si sperantia
intr'unu viitoru mai bunu, facendu astfelui
locu anarchiei si desperatiunei comune!

Répetim si aici ca de incheiere, că —
acést'a ni se impare calea providentiale seu
naturale, pre care se desfacu si peru statele
si poporale demoralizato!

Nu-e morală, nu e omenia; ei bine:
pentru ce mai suntem? —

Budapest, in 14/29 ian. 1874.

(H.) Am amintit la rondulu nostru,
despre ajungerea naintea casei representan-
tilor din Cislaitania patru proiecte de lege
confesionali de mare interesu. Ocupandu ace-
ste proiecte acum intréga pres'a vienesa, si
fiindu ele si pentru publiculu nostru de in-
semnatate, căci — precum se scie, si la noi
se lucra despre acele-si cestiuni, li vomu dă
din parte-ni apretiarea cuvenita. Spre sco-
pulu acesta vomu inregistrá mai antaiu in
lineamentele principali cuprinsulu loru, ér
dupa aceea ni vomu face reflessiunile
noștre.

Primulu proiectu tractédia: Regularea
referintelor externe ale bisericei catolice.
In primulu articulu alu acestuia se decretédia
desfintarea Concordatului. In paragrafii
urmatori celu mai insemnatul este alu 14-lea,
unde se dice că acolo, unde episcopulu este
indreptatitu a institui pre vre-unu candidatul
in vre-o parochia prin alegere libera, fara
nici o presentare din partea cuiva; acolo
episcopulu este detorius a retinere pre respecti-
vulu candidatul dimpreuna cu cuaificatiunea
lui — autorității teritoriale, dela carea apoi
depinde, deca va afla de bine a se invot, seu
nu cu acesta alegere. Nu urmăda de la ace-
stu locu in timpu de 30 de dile nici unu re-
spunsu, atunci candidatulu se privesc de
respinsu. In contra acestei respingeri se pote
apelá apoi la ministeriu. — Dela fiacare can-
didatul se recere dreptulu de cetătinu alu

Prenumeratii se facu la totu dd. cor-
respondinti ai nostru, si de a dreptulu la Re-
dactiune Stationsgasse Nr. 1, unde
sunt a se adresa si corespondintile, ce p-
vesc Redactiunea, administratiunea si
speditură; este vor fi nevincente, nu se vor
primi, era deosebitoare nu se vor publica

Pentru anunțe si alte comunicatiuni de
interesu privat — se responde căte 7 cr.
pe linia; reșterile se facu in pretiu ac-
sunt. Pretiu timbrului căte 30 cr. pen-
tru una data se anticipa.

Austriei, si — inca ceva cu totul nou, por-
tare politica nepatata. In casu déca unu bis-
ericu a comis u re o crima seu delictu de
orice natura, autoritatea politica provinciale
este indreptatita a-lu suspinde dela oficiu si
beneficiu. In fine autoritatea provinciale
este indreptatita a modificar si taosele sto-
lari, dupa cum va afia de bine.

Essaminandu acestu proiectu măcar
dupa aceste pucine trasure ale sale, vedem
că prin trensusu biserica catolica se face in
adeveru servitória statuui. Biserica nu poate
lucră pre alta caile, decătu numai prin omenii
sai. Candu insa aceste omeni sunt atâtă de
dependinti de la statu, atunci — dieu, aceia
pucinu potu incepe si si mai pucinu potu
duce la indeplinire.

S'a constatatu, că omulu, in ori ce pu-
setiune ar fi, numai atunci poate desvolta o
activitate energica, candu elu este lasatu liberu,
să lucre de sine si pre responsabilitatea sa
propria; indatace insa cuiva i sunt legate —
voia si drumulu, si elu trebuie sè se forseca
de tōte tufele ce se misca, activitatea lui de-
vine totu mai pucina, pana candu ea in unele
casuri dispare cu totul.

Noi — din alu nostru punctu de ve-
dere de felu nu potemu aprobá atari restric-
tiuni, acésta tutelare a bisericei; din contra
tienemu de dreptu si umanu in cestiunea re-
gularii referintii intre statu si biserica numai
principiulu: „biserica liberu in statu liberu.“
Candu privim insa la portarea bisericei catolice
facia de statu din inceputu pana in
diu'a de astadi, atunci nu potemu vedé in
acesta măsură, decătu unu felu de resbunare
din partea statului.

Biserica romano-catolica nu dă
mediu si pana in diu'a de astadi si-a atientit
ochii mai multu spre fundarea unei dom-
ni politice, decătu a-si satisfacă misiunei
sale, impusa de intemeiatoriulu creștinatati.
Déca dar biserică ca atare a abusat si abu-
sădia de poterea ei in direcție contraria
misiunii ei, nu potemu avea nimica contra,
deca acuma potericii dilei, cari se identifica cu
statutu, vinu a essericii asupr'a ei dreptulu seu
de controla.

In alu doilea proiectu se tractédia de-
spre regularea ordurilor de calugari. In ace-
st'a se dice, că nu mai este iertatul a se infi-
entia fara invoiéla statului vr'unu ordu
de calugari; er cele dejă infientate sunt
detorie a-si substerne statutul loru spre
esaminare si aprobaro autoritatii politice
puovinciali. Asemenea se lasa autoritatii
politice dreptulu de a cercetá si con-
trola locuintile acestoru orduri, de căte ori
va tiené de lipsa.

Căteva casuri murdarie, descoperite in
timpulu mai nou, cum d. e. celu faimosu
cu Barbara Ubryk, si altele sunt destule mo-
tive, fara a mai recurge la cele multe vechi,
ca sè potemu aprobá acestu amestecu de in-
spectiune alu statului in afacerile manastiri-
loru. — Alu treilea proiectu prescrie a se dá
unele procente din avere singuracelor
biserici si fundatiuni pentru fondulu religiu-
nariu, menitu spre imbunatatirea sörtei pre-
otilor de rondu. Despre influența cea buna
ce o pote avé acesta dispusetiune, devenindu
lege, numai pote disputá nime. —

Alu patrulea proiectu, dupa noi celu
mai insemnatul, prescrie recunoșcerea din
partea statului a ori carei societăți religiu-
nare, indata ce dupa esaminarea inventa-
torilor ei se dovedit, că acelea nu contineu
nimicu in contra legilor statului si ale mo-
ralei. Prin acestu punctu ministeriulu actual
al Cislaitaniei a satisfacutu unei lipse de
multu sentite in Austria.

Atât'a pe scurtu pentru prim'a infor-
matiune; dar asupr'a tuturor acestor a
vomu mai revenit la timpulu seu special-
minte. —

O apucatura miserabile.

In nrulu I. de estu timpu alu lui „Osten“ din Viena, a aparutu o corespondinta originale din Aradu, cu timbrul celei mai miserabili intrige pe frunte, pre care noi tocmai pentru aceea credeam de demnitate si oportunitate — a o ignoră; astadi insa ea s'a facutu de altii obiectu alu discusiunei publice si asiá — ne provoca a ne ocupá de ea si a-i areta firea si valórea.

Corespondintia din Aradu suna :

„Despre fondulu comunu bisericescu alu dieceselor din Aradu si Caransebesiu vi-a impartesitu dejá corespondintele din Caransebesiu, că acel'a nu s'a manipulatul sinceru si că s'a imprumutatu sume considerabili la persoane insolventi. Acum mi se aréta in modulu celu mai autenticu si positivu prin unu registru formalu, că din mentionatulu fondu bisericescu s'a datu imprumutu nu mai pu-cinu decátu 200,000 fl. di: *dóue sute de mii florini in moneta convetiunale, familiei de Mocioni*, si că acésta suma colosalu nu s'a solvitu inca nici pana in diu'a de astadi si că nici interesele nu s'a platiu. Erá unu timpu, candu domnii Mocionesci se gerau de cei mai inflacarati patrioti romani, de si nōme nici atunci nu ni erá nimicu cunoscutu ce s'ar fi redicatu preste nivelulu comunu. De vro că-ti-va ani inse domnii Mocionesci au lasatu politic'a nationale a romanilor cursului seu, si s'a retrasu la ocupatiunile lor private. De aceea noi nu scim aduce vr'unu motivu, pentru care anumitulu fondu sè face acestei familie unu presentu cu 200,000 fl. — Omul seracu si-trage de la gura bucurur'a si sacrificia denarulu seu bisericei, si acum acest'a se vina in pusunariulu negotiatoriului si proprietariului avutu? Acésta aru fi o nedreptate strigatória la ceriu. Se scie, in ce miseria se afia tieranul romanu si in genere tieranul, apartiona elu ori cărei nationalitati. Déca are lipsa de 5 fl. trebuie sè-si openoare die usurarilor din satu seu opidu — suflutulu, si se platésca interesu cu patru parti mai multu. Cu cele 200,000 fl. cari se afia la Mocionesci, s'ar poté face 200 casse mice de pastrare pentru tierani, cari ar reversa in sute de comune binecuvantare, ar sterpi usura coa neumanu si ar oferi sermanului tieranu in timpuri de lipsa, unu ajutoriu momentanu, precandu astadi din acesti 200,000 fl. numai o singura familia trage folosulu.

Noi pretindemui deci cu energia reluarea sumelor ce se afia la Mocionesci si vomu reveni la acest'a pana atunci, pana candu acestei favoriri ne mai audite a omului avutu, pre comtulu intereselor si trebuintielor poporului, i se va pune capetu.“

Candu noi cetiramu acésta corespondintia in „Osten“, cea d'antaiu impressiune ni-a fostu, că — este o infernale denunciatu a vre-unui agentu alu contrarilor nostri — interni seu esterni, *in susu si in diosu*; in susu: provocandu interventiunea controliei de statu, pentru pretins'a *rea manipulare a banilor bisericesci*; in diosu: alarmandu poporulu nostru contra domnilor Mocionesci si instrinandu-lu de catra acesti-a, cari se denuncia că — pre langa aceea că i-au parasiu dejá caus'a, *i-au lantu si i mananca si banii bisericesci* — in daru, lipsidu-lu de unu ajutoriu si folosu mare.

Cine nu vede diavolesculu cugetu si veninu, ce se cuprinde in cele cete-va cuvinde! —

Curendu din partile Aradului primiramu denunciari in contra procedurei unoru persoane din Epitropia fondurilor, si aci ni se sprimà banuiel'a, că dora si acea corespondintia din „Osten“ ar fi fost inspirata din acea parte, unde ar fi lipsa de multi bani, a nume de cametele de la Mocionesci, pentru d'a speculá cu ele prin imprumutari la clienti. Dar — marturisimus, că in fac'a gravitatei motivului presupusu de noi, dupa prima impressiune si dupa multe esperiintie din trecutu, banuélá ce ni se sprimá asupra unoru ómeni ai nostri — ni se imparea cu totulu abnorme si — chiar nerationabile.

Ori cum; noi totu nu poteam sè ne semtimu indemnati, a stá de vorba cu intrig'a considerand'o pona aci *in sine* de fora nici o valore si influentia morale.

Intr'aceea veni, dupa cum ni se spune — demnulu nostru organu oficiosu archiepiscopal si metropolitanu, „Teleg. Rom.“ din Sibiu si reproduce in colonele sale denunciatuinea din „Osten“; urmă apoi pré ambilea nostra amica de aici, „Federat.“ — nu numai reproducendu si ea acelu articlu, ci — din cunoscata sa nobile affectiune nationale si detorintie diaristica — intreprindiendu-a lu si desluci si rectificá seu corege. O facu, in modulu seu indatinat facia de noi cei de pre langa

„Albina“, (buna óra ca si cu aperarea lui Babesiu, in procesulu seu de presa!) dede adeca cu buretele inimei si susfetului seu curatul astfelu peste facia domnilor Mocionesci, in cătu — de sieur nu e vin'a dui Cat. Cens. déca dd. *Mocionesci*, in locu d'a remané curati ca nou'a prospecta, in data din manele dui Aless. *Romanu* trecuta in braciale lui „P. Lloyd“ — si a celoru latte foi straine, noa inamicu — mangiti cătu de bine, — nu prin invinovatari directe, — domne feresc! ci prin intercalatiuni si esplikatiuni neesacte, *dubióse* si — ambigue.

In astfelu de stare a lucrului — firesce că, nu ni mai pote fi iertatu a tacé; insusi dlu Dr. Aless. Mocioni, in nrulu lui „P. Lloyd“ de ieri, marti dominica, pasi la medilocu, rectificandu cu date positive trei puncturi principali ale insinuatiunilor publice, luate dupa „Osten“ si — dupa „Federat.“ Noi, din a nostra natiunea in diferite forme si moduri a primitu de la Mocionesci multe dieci de mesaj, că *Mocionesci* se-si fie insusit, seu mácar, utilizata, candu-va vre-unu fondu alu natiunei, — este o nescocela a depravatiunei morale de astadi!

Déca sunt la noi, fie la diaristica, seu ori unde in publicu — ómeni, cari nu cunoscu bine starea lucrului, ei sunt indreptatiti a cere desluciri si chiar dovedi positive pentru lumire: de felu insa nu este onorabilu a semená banuele — prin expresiuni ambiguie, din cari apoi „buroul ministerialu de presa“ se vina faurí armele calumniei, impartindu-le foilor straine, pre cum — positivmente scimu, că a facutu din articolul pré onorabilei „Federat.“

Domnii Mocionesci, pre cum ocasiunamente s'a mai respicatu la timpulu seu, vor respunde — ori cătu de mari sè fie! — si interese si capete, fora ca fondu, seu biserica se pérdă una par'a; acésta de sicur o sciu si cărtiorii: si bine, — de ce nu amutesce miserabil'a intriga si malitia, si de ce candu ni-o arunca strainii in casa, nu ne facem cruce de ea si nu-i dicem: „apage Satana!“

In fine — pentru asta data — numai inca un'a.

La insinuatiunea din „Osten“, că *Mocionesci* nici candu n'ar fi facutu merite nationale străodenari, ér mai tardu chiar ar fi parasit uca'sa nationale, — Onorabilul dr. Aless. Romanu in nrulu 5 alu foii sale dice că — *judecat'a asupra faptelor publice ale ómenilor nostri* — se o lasam in competint'a istoriei, care le va sc'i apreti i foru partinire si in totu intemplarea mai justu, de cum ar poté cine-va astadi.

Preliminariul recerintielor pre 1875

Pentru detorile publice	1.212.178,274 franci
" min. de justitia	33.745,678
" de externe	11.255,500
" interne	82.265,835
" guvern. Algeriei	24.271,914
" min. de fin. in centru	20.382,950
" resbelu	482.088,236
" marina si colon.	158.879,592
" culte si instruc.	96.790,248
" agricult. si comer.	15.533,640
" comunicat. publ.	165.694,414
" administr. finantiar.	247.013,449
" re'imbursam. si restitut.	19.063,900
Total:	2569.689,922 franci

Ne tradau pe facia, ne batjocurescu sentimentele si institutiunile, conspera diu'a nöptea cu contrarii essintintei nostre; apoi vinu de ni promitu ceva, seu' ni arunca căte-va sfarimeture din préda ce au facutu, din pretilu lui „Juda, si noi — in data — ne astep-tandu *judecat'a istoriei*,“ cademu in genunchi naintea loru si ii adorámu!

Ei bine: ast'a se n'ie moral'a natiunale?

Seraca lume! Ore mai este unde-va ca la noi?

Ne tradau pe facia, ne batjocurescu sentimentele si institutiunile, conspera diu'a nöptea cu contrarii essintintei nostre; apoi vinu de ni promitu ceva, seu' ni arunca căte-va sfarimeture din préda ce au facutu, din pretilu lui „Juda, si noi — in data — ne astep-tandu *judecat'a istoriei*,“ cademu in genunchi naintea loru si ii adorámu!

Ei bine: ast'a se n'ie moral'a natiunale?

Bugetulu Franciei pe 1875.

Am ajunsu astadi, prin desvoltarea moderna a faptorilor vietiei de statu, incătu — pentru vitalitatea seu nevitalitatea unui statu, unei tiere, ba pana si a unui municipiu de sine, autonomu, nemicu nu vorbesce si decide, de cătu — starea bugetului seu; adeca: căte trebuitie a'e, si cum scie si pote se si-les acopere.

Cetitorilor nostri, pasi intregei lumíce se interesdea de noi, din cifrele si datele ce am publicat si se publica pretotindeni autenticamente, — este dejá cunoscute, că — statulu Ungurescu a ajunsu a fi declarat de — lipsit u de conditiunile vietii! Pentru că bugetulu seu din anu in anu aréta multu mai multe si mai mari trebuitie, de cătu ce i ajungu si cele mai incordate poteri si resurse spre acoperirea acelora.

Dar in acestu articolu de facia nu voim a ne ocupá de noi mai de aproape, ci ni-am propus a considera din indegetatulu punctu de vedere pe Fraciea. Pentru că, pre cum nu o data am spusu si aretat la rondulu nostru in

si nu este espusu nici unui periclu acolo, unde garanti'a este destula.

Nemic'a insa nu este mai absurd, si nemica nu dovedesc mai multu órb'a malitia a ureditorilor si propazitorilor acelora insinuatiuni, ca absurd'a pretensiune, că *Mocionesci*, quasi tindu a-si insusit bani bisericii si ai natiunei!!

Noi scim, si — credem ca sciu mai multi, chiar si cei-co scrisera despre acésta afacere in „Teleg.“ si in „Federat.“ ca altii si-au insusit bani de la Mocionesci si de la publicu, ér natiunea in diferite forme si moduri a primitu de la Mocionesci multe dieci de mesaj, că *Mocionesci* se-si fie insusit, seu mácar, utilizata, candu-va vre-unu fondu alu natiunei, — este o nescocela a depravatiunei morale de astadi!

Déca sunt la noi, fie la diaristica, seu ori unde in publicu — ómeni, cari nu cunoscu bine starea lucrului, ei sunt indreptatiti a cere desluciri si chiar dovedi positive pentru lumire: de felu insa nu este onorabilu a semená banuele — prin expresiuni ambiguie, din cari apoi „buroul ministerialu de presa“ se vina faurí armele calumniei, impartindu-le foilor straine, pre cum — positivmente scimu, că a facutu din articolul pré onorabilei „Federat.“

Domnii Mocionesci, pre cum ocasiunamente s'a mai respicatu la timpulu seu, vor respunde — ori cătu de mari sè fie! — si interese si capete, fora ca fondu, seu biserica se Pérdă una par'a; acésta de sicur o sciu si cărtiorii: si bine, — de ce nu amutesce miserabil'a intriga si malitia, si de ce candu ni-o arunca strainii in casa, nu ne facem cruce de ea si nu-i dicem: „apage Satana!“

In fine — pentru asta data — numai inca un'a.

La insinuatiunea din „Osten“, că *Mocionesci* nici candu n'ar fi facutu merite nationale străodenari, ér mai tardu chiar ar fi parasit uca'sa nationale, — Onorabilul dr. Aless. Romanu in nrulu 5 alu foii sale dice că — *judecat'a asupra faptelor publice ale ómenilor nostri* — se o lasam in competint'a istoriei, care le va sc'i apreti i foru partinire si in totu intemplarea mai justu, de cum ar poté cine-va astadi.

Pré bine; recunoscem, că astadi cei preocupati de patima seu interesu personalu propriu — nu potu judeca foru partinire; ce insa va trebui să cugete onorabilulu publicu, candu va vedé, cum in data in urmatorulu nr. 6, acelasi condeiu apuca oficiulu istoriei si „indumnediesce“, pre famosulu episcopu Olteanu, pre persoan'a cea mai pocita la romani, pentru că — dupa cele ce i se repórta dñi Romanu, pré santi'a sa are intentiunea laudabile, ba resolutiunea firma, inca in vietia a reorganizat gimnasiulu de Beiușiu.“

Seraca lume! Ore mai este unde-va ca la noi?

Ne tradau pe facia, ne batjocurescu sentimentele si institutiunile, conspera diu'a nöptea cu contrarii essintintei nostre; apoi vinu de ni promitu ceva, seu' ni arunca căte-va sfarimeture din préda ce au facutu, din pretilu lui „Juda, si noi — in data — ne astep-tandu *judecat'a istoriei*,“ cademu in genunchi naintea loru si ii adorámu!

Ei bine: ast'a se n'ie moral'a natiunale?

Bugetulu Franciei pe 1875.

Avendu a inregistrá cu acésta ocasiune recursulu desbaterilor a cinci siocintie infocate, cari erau mai a face capetu domnilor regimului actualu, in lipsa spaciului, ca si potemu totusi duce firul loru pana la punctul decidoriu, ni permitemu a le schimbi numai in liniamentele loru principali.

In siedint'a din 31 ianuariu, dupa cele formali si dupa o interpellatiune a lui Hely

I. catra ministrulu cultelor in privint'a mesurilor, ce are de cugetu a le luá, pentru ca se faca, ca atatua ascultatorii, cătu si profesorii dela universitatea de aici se-si implinesca mai bine detorintiele loru. Interpelatiunea se predă ministrul ui respectivu.

Trecendu-se la ordinea dilei se incepe desbaterea generale asupra proiectului de lege, referitoriu la regularea detorielor floranti ale căii ferate de ostu.

Referintele comisiunei centrali, K. Eötvös dice, că desi in istoria a acestei căi ferate se aréta unele pagine forte triste, totusi din motivulu oportunitatii recomenda primirea proiectului din cestiune.

Zedényi E. dupace intr'o cuventare lunga aréta istoriculu acestei căi ferate si dupace accentuádia, că cau'sa stării ei triste, in carea se afia ea astadi — este numai manipulatiunea cea rea a anteprenorilor ei si

fö'a nostra, sperantiele nostra in existintia progresu natiunale — ca romani, töte se concentra astadi in vitalitatea, in redicarea Flacăei si in ocuparea rangului ei de mai nainta, de datatòria de tonu in Europa si specialmente in Oriente.

Germania lui Bismark si Wilhelm, cand a trantit pe Francia la pamantul si i-a datatu conditiunile de pace, conditiuni deosebiti cari mai grele n'a vodutu lumea, — este scutu si recunoscutu, că a atientit scopul d'a o impovări astfelui, incătu in veci se mai pote reculege — financialmente, si an — in veci se nu mai fie in stare a rivalizati a se mesurá cu devingetori ei de la 1870!

Ei bine; lumea astadi incepe a se convinsa — inteleptii, poternicii si temetorii de Dm din Berlinu — nu si-au ajunsu acelui scopu. Bugetele ambelor parti aréta acésta mai evident, aréta in cifre. Bugetulu Germaniei este — in momentu nu suntemu in simbol pune in vedere onoratul publicu nostru, căci elu — pentru anul 1875 numai de aci nainte are a fi presentat corpuri legiuitorie concerninti; dar — spre caracterisarea acelui-a ni permitemu a spune, că Diet'a Prusiei, in ultimele dile a lunei ianuariu, ocmui espiratu, pertractandu-se budgetul specialu, chiar sambat'a trecuta, a privintia la starea finanziaria 'a tiersi, de partea unui corifeu se rostira urmatorele cuvinte semnificative:

„Am gata'o cu mediile străordinar! Caci milliardele s'a cheltuitu, si nău nu n'iu-mine, decătu se revinu la sistem'a de strictă economia, cez vechia a nostra, ca se scapăm de necesitatea d'a urcă dările in tiéra!“

Facia de acésta, éta cum stă bugetul Franciei pe anul 1875:

Nota bene: lu-publicamai specialu, anume incătu privesc spesele preliminante, pentru că ne interesdeia, ca onoratul publicu alu nostru se aibe o ideia mai deaproape despre acésta stare a lucrurilor in Francia

Preliminariul recerintielor pre 1875:

Pentru detorile publice	1.212.178,274 franci
" min. de justitia	33.745,678
" de externe	11.255,500
" interne	82.265,835
" guvern. Algeriei	24.271,914
" min. de fin. in centru	20.382,950
" resbelu	482

dolenti a actionariloru dice, că nu poate vota pentru acestu proiectu, și atrage atenția unei asupra cousecintelor celorule, ce le poată primirea unui atarui proiectu atât pentru creditulu tierii în afara, cătu si asupra statenilor, cari sunt chiamati a suportă greutatile statului. Nici pentru creditulu tierii, dar nici pentru ceterienii statului nu poate fi buna influență, deoarece dieta va lăsa asupra plati 17 milioane din banii tierii pentru posibilele celor ce s-au ocupat cu clădirea acestoi că ferite.

K. Ghyczy dice, că pentru regularea definitivă a căii ferate de estu există numai un singur mediloc: definitivă *detinere* *muriere* referintiei actionarilor facia de această cale reata. Propune deci, ca casă să respingă acestu proiectu și să accepte pana atunci, pînă candu comisiunile esmîse cu insarcinarea, de a examină această cestiu ne vor duce înainte unu proiectu de lege, carele să regulească definitivmente intréga cestiu ne cetei că ferate. A. Matyus dice că nu poate primi acestu proiectu. Primirea acestui proiectu ar provoca numai unu mare scandal întréga cestiu. Lumea ar vedea în aceasta o spătă a parlamentului unguresc numai o mirete de minte, și în modulu acesta fără noul s-ar putea ivi casulu, ca acțiunile acestei că ferate să devină *fidibus*. Acceptădă propunerea lui Ghiczy.

E Szeniczey acceptădă proiectul din institutiu, că regimul a luat degia asupra detinutoriilor de a plati sumă de 17 milioane, pînă candu odata s-a intempletat acesta, noul este obligat, deoarece nu din punctu de drept, celu pucin din punctu de credere morală a plati acesta suma.

Dupa acăstă vorbescă în cestiu ministrului-priședinte Szlavý, aperandu cu mană spătăre este acestu proiectu si observandu, că în vorbitoriu nu au fost facia de cestiu testulu de obiectivi. Respondu îlui min-pres. Zsedényi și Matyus la unele atacuri personali, cu ce apoi siedintă se încheia.

In siedintă a dumineca, în 1 februarie vorbescă în obiectulu pusă la ordinea dei înce din siedintă a trecută Ernő Simonyi mai patru ore. Provocat fiindu a răbi la obiectu mai pre scurtu respunse: candu regimul mi pune în mana unu conștient de pocate atât de lungu, nu potu răbi in altu modu."

Cuventarea sa o finesce cu o propunere abisată de 20 de deputati. Ea sună: Casăa comisă din sinulu seu o comisiune de 7 membrii, compusa din totă partele si fracțiunile, ce se află in dieta — cu insarcinarea această să erue die faptă si să constatădă ceau sunt vinovati ministrii, cari s-au prezentat dela începutul clădirii acestei căi ale, incătu sunt vinovati ampoliatii din respectivile ministeriale si încătu întreprinderei clădirii, cu unu cuvent o comisiune, care să erue die totu ce este de lipsă, ca în secolul § 33 din Art. de lege III: 1848 respectivii ministrii să se poată pune in stare la acusa. Mai vorbescă după Simonyi min. Müller si min. pres. cu ce sied. se încheia.

Luni in 2 februarie se tienura două siedintă. Vorbescă fără multi in obiectulu că ferate de estu, si pro si contra se încheia o discuție prin vorbirile referentului si propunatorilor, er in siedintă a din 2 februarie după o votare nominale intreruptă în desfășurare se primește proiectul reprezentat cu o majoritate de 11 voturi — 166 deputati votara pro, er 155 contra.

Aradu in 18/30 ian. 1874.

(Primirea solenă si devotă a pre sântișorului parintelui nou Episcopu Mironu.) Alătura consistoriului nostru întrunitu în siedintă maria, după ce primi avisarea, că cu trei de medieadi nou d. Eppu sosește de la Bihu, dejă ca consacratu, în corpore merscăgăra drumului ferat spre intempișare, conducerea lui protopopu alu Temesiorie Dregiciu. Acolo dejă eră adunata încea o multime de creștini de totă clasele.

Ajungendu pre sântișor sa in pace, fiu înna primi si salutat cu totă cuvenită amprentă. — Mai antaiu lu-salută dlu Dregiciu la partea consistoriului; după aceea dlu. B o n c i u din partea comunităței bisericăi romane ortodoxe din Aradu, la cari crediale si caldurăse salutari pre sântișor sa re-

spunse adunecu miscatu, prin conoscută sa elocintă plina de afabilitate, între cele mai vine urări de „*se traiescă!*“ impartasindu multimea de binecuvantările sale archierești.

De acă apoi se puse in miscare unu conductu grandiosu, cu unu banderiu național, cu stindartul romanu naționale în frunte, prin medilocul urbei — pînă la rezidenția episcopală. Aci fiu primi dlu Eppu si salutat totu in numele consistoriului de dlu I. P. Desseanu; er apoi i rosti o cuventare curata bisericăescă, escelinte — parintele parochu si profesore I. Russu, la cari totă dlu Eppu dede resunetul cuvenit din partea sa. Astfelii s'a inaugurat intrarea archipastorului in Consistoriu, unde s'a datu ceteri harti metropolitanu, prin care se dispune instalarea nouului Eppu in Biserica catedrale de piu de 3/15 fauru a. c.

Incheiu adeverindu că — feciole tuturor arăta buna gerantă, si — atâtă credută ajunge ea de unu bunu augurin.

(Cor. Ord.)

Din tiér'a barsei in ian. 1874.

(Onore si recunoscintia celor ce merita.) Este in genere cunoscutu si „Albina“ a accentuat in mai multe randuri — greutățile, in cari traimu noi, romani de pe pămîntul regescu, in Transilvania. Este adeverat, că poporul nostru din aceste părți nu a fost condamnat a portă grelele lanțuri ale iobagiei, ca ceialalti frati ai sei de prin alte părți; totusi sărtea lui nici aici — sub nuori cei grăi ai trecutului — nu potem dice, că a fost tocmai amica si buna Ne spunu betrâni, ce este dreptu, că in timpurile de mai nainte nu avută o viață mai paciniea; nu erau espusi la dări grele, aveau ici-colia si averi însemnate in bani si altele; li-au lipsit insă — dorere, instituție ce redica pe unu popor la demnitatea sea, *ti a lipsit cartea*, si in modulu acesta totă acele bunătăți, de cari se bucurara ei pe atunci, s'a ingrepatu dimpreună cu densii, remanendu-nă următorilor lor de ereditate — mai numai aceea, ce a remasă si fratriborii nostri de prin alte părți de sub juguri mai grele, cu ocazia desrobirei loru adoca: *nesciintă si lipsă de totă!* Au fost si sunt avute comunele asiă numite *sa seseră*, in cari noi romani in multe părți formamă in mare majoritate; din aceste averi insă s'a împărtasit *numai institutile sasescă*, er biserică si scolă nostra au fost tractate in modulu celu mai vitregu.

În sfârșit, nici nu se spune casulu, prin care au devenit acelu stipendiu vacante, precum nici numele acelui a ce l'a folositu pana acumă.

Acăstă credută, că s'a facutu asiă din motive bine pregeudate. Inse fiindu că acăstă, in casulu de facia, este ceva, ce intentionedia a acoperi modulu celu reu, cum s'a administrat acese stipendii, — dora in contra menitiei loru, m'am decisă a publica cele ce sciu eu despre aceste stipendii, sperandu, că se va afăla vre unu remediu, vre-unu corrective, spre impedecarea de urmăriile rele, si abuzuri pernicioase!*

Spre a-mi motivă gravul cuventu „abusu“, fie-mi permisă a intrebă pre inaltul consistoriu, că fostă administratul stipendiul din cestiu conformu parolei de susu? Anumic fostă elu datu unui clericu la universitate? Incătu sciu eu — nu!

Nu a fost datu unui clericu, si chiar nici unui teneru dela universitate!

In cestiu a facutu in sinodulu de la 1871 si o

interpelatiune din partea dlu Dr. V. G.

Inse la aceea i-sa respunsu cu unu — „esci informatu reu“, si s'a trecutu preste cestiu, foră

ca sinodulu să-si cescige convictiunea că —

intrădeveru dlu interpellante a fost informatu reu, seu că dora forul administrativ a fost,

care a informatu pre sinodu reu. — Dar ce

este mai multu, stipendiul acestă s'a datu

tenerului favorit — si după absolvirea

academiei inca unu anu, pre candu acelu teneru nici nu a petrecut la academia, ci a

casa in cancelarfa parentelui seu!

Me miru — marturisescu, că i-sau de-

trasu si acum, mai după unu anu si diumatate

de la absolvirea studiilor academic;

căci cum se vede, acelă pre bucurosu l-ar fi tie-

nutu si mai departe.

Eu credută, că nu se poate aduce vr'unu

esemplu de mai necorecta administratiune cu

stipendiu publice, ca acestă.

Spre caracterisarea acestei administra-

țiuni si a controliei ce se pörta asupra stipen-

diilor, fie-mi permisă a aminti ceva si

despre cele latice stipendii din aceeași funda-

țiune. Retacu, că unu teneru s'a tramisă

dupa absolvirea teologiei la Academia de doi

ani de drepturi in Debrătinu, ca să adune

inalta jurisprudentia ungurăscă si sengura

fericită astădi pentru omenii, cari prin

unu inceputu bunu, pentru urmare asemenea si pre aiuriă.

Candu ni gratulamu insă facia de aceste rezultate frumôte, nu potem retace adeverul, respective caușa si pre autorului acestor rezultate.

Meritul tuturor este alu conducetoriului afacerilor noastre bisericesci, alu preșmatului adeveratul nostru parinte, alu dlui protopopu Ioane Metianu. Mari sunt luptele acestui demnă barbatu, mari sunt sacrificiale ce elu aduce: dar amărea si stimă ce o are densul facia de poporul romanu de sub intrigirea sa e multu mai mare, decătu ca să nu-si pună — după cuvintele scripturei — „*vîță sa pentru turmă pastorirei sale incredintata.*“

Nu potu trece cu vedere cu aceasta ocazie, că comună bisericăescă din Cristianu voindu a satisface semtiului iesu de recunoștiția facia de acestu mare barbatu, ba potem dice după cuvintele sf. scripturi, „*ingerul paditorin alu acestui tractu;*“ a votat pentru multele sale ostenele si spese o remuneratiune de 100 fl. Densulu insă respunse cu modestia-i indatenata, că — are pre destula remuneratiune, candu poate vedea, că ostenele sale si-au ajunsu scopulu, au folositu turmei sale, pre care o iubescă mai pre susu de totă.

Onore deci si multiamita publică pre demnului barbatu alu bisericiei si natuiene! Onore si multiamita publică chiar din insarcinarea Comitetului parochiale concernante.

Zacaria Popu, pres.

Sabiu in ianuarie 1874.
In „Teleg Rom.“ s'a escrisu concursu pentru unu stipendiu de statu de 500 fl. v. a., „menitu prin resolutiunea pre inalta pentru clerici, ascultatori la vre-o universitate.“

In acelu concursu nu se spune casulu, prin care au devenit acelu stipendiu vacante, precum nici numele acelui a ce l'a folositu pana acumă.

Acăstă credută, că s'a facutu asiă din motive bine pregeudate. Inse fiindu că acăstă, in casulu de facia, este ceva, ce intentionedia a acoperi modulu celu reu, cum s'a administrat acese stipendii, — dora in contra menitiei loru, m'am decisă a publica cele ce sciu eu despre aceste stipendii, sperandu, că se va afăla vre unu remediu, vre-unu corrective, spre impedecarea de urmăriile rele, si abuzuri pernicioase!*

Spre a-mi motivă gravul cuventu „abusu“, fie-mi permisă a intrebă pre inaltul consistoriu, că fostă administratul stipendiul din cestiu conformu parolei de susu?

Anumic fostă elu datu unui clericu la universitate? Incătu sciu eu — nu!

Nu a fost datu unui clericu, si chiar nici unui teneru dela universitate!

In cestiu a facutu in sinodulu de la 1871 si o interpelatiune din partea dlu Dr. V. G.

Inse la aceea i-sa respunsu cu unu — „esci informatu reu“, si s'a trecutu preste cestiu, foră

ca sinodulu să-si cescige convictiunea că —

intrădeveru dlu interpellante a fost informatu reu, seu că dora forul administrativ a fost,

care a informatu pre sinodu reu. — Dar ce

este mai multu, stipendiul acestă s'a datu

tenerului favorit — si după absolvirea

academiei inca unu anu, pre candu acelu teneru nici nu a petrecut la academia, ci a

casa in cancelarfa parentelui seu!

Me miru — marturisescu, că i-sau de-

trasu si acum, mai după unu anu si diumatate

de la absolvirea studiilor academic;

căci cum se vede, acelă pre bucurosu l-ar fi tie-

nutu si mai departe.

Eu credută, că nu se poate aduce vr'unu

esemplu de mai necorecta administratiune cu

stipendiu publice, ca acestă.

Spre caracterisarea acestei administra-

țiuni si a controliei ce se pörta asupra stipen-

diilor, fie-mi permisă a aminti ceva si

despre cele latice stipendii din aceeași funda-

țiune. Retacu, că unu teneru s'a tramisă

dupa absolvirea teologiei la Academia de doi

ani de drepturi in Debrătinu, ca să adune

inalta jurisprudentia ungurăscă si sengura

fericită astădi pentru omenii, cari prin

*) Incredintămu, că acăstă nu este cea d'antă,

dar este cea mai moderata si obiectiva critica, ce năseste

tradică la existența de banuite si acăstă

din leialul scopu, de a deștepta totă atenția celor

banuite. A ignoră totalitate, ar fi nedreptu din

partea noastră, mai vertosu candu ni se spune ca:

— care să cutare, prin influență personală si pusenei

— este să poată se fie periculos!

facultatea loru si prin scientia loru castigata aiuriă nu se potu procopsi in viația-lă — să se cultive in celu mai scurtu timpu acolo; — că altul, după absolvirea drepturilor si teologiei din Sabiu — acum alu cincilea anu folosește unu asemenea stipendiu a casă la parintii săi, după ce in alu cincilea anu dela plecare sa din Sibiu la Pesta, ca juristul absolutu notabene, abia poate aretă, că a facutu unu rigurosu in drepturi. Acum insă astăzi, că e mai bine a manca stipendiu acasă; că unu a treilea stipendiu s'a datu unui tineru de parinti forte avuti, lucruri cari — intrădeveru, din motive de oportunitate se si potu retace; — dar intrebă numai că ce controla se pörta facia de legitimarea despre progresul facutu in studia? Eu acăstă nu o scu, ci cea-ce scu — e, că unui teneru la universitatea din Viena i-să lasatu stip

Ce se atinge de meritulu articlului relativ la denunciările facute contra Epitropiei fondurilor, și în specie contra persoanei mele, — dechiaru, că autorii acelui denunțări săn suntu reu informati și preocupati, săn sunt elevitorii malitiosi.

Așteptaceia — unde s'au facut pestetotu din partea epitropiei, și în specie din inițiativ'a mea, abătere dela regulamentu? Cari suntu speculantii caror'a li s'au datu bani cu gramad'a? În cari casuri, și cui s'au acordat imprumuturi fara garantiele prescrise?

Rogările de imprumuturi se iau dupa ser'a protocolului de esibite, și deca sunt bani de datu, ca să nu jaca fara fructificarea prescrisa de 9%, pe cindu epitropi'a consuma diurne și salaria considerabili, — trebuie să se dea celor ce corespundu, și trebuie să se denegă celor ce nu corespundu regulamentului; era eci ce defeliu nu se insinua si nu cearu, nu potu fi considerati.

Din aceste puncte de vedere au potut să fie și în ultim'a siedintă dispute aprige, precum și dat'a romanilor intre sine, — înse cindu reportatoriul a insisită acestor'a motive de protecționă și partialitate, — de securu si va fi pusu man'a pe anim'a sa pecatoasă, și de acolo si va fi scosu deductiunile.**)

Eu pré bine cunosc responsabilitatea personală și reală a puseiunii mele în sfer'a de activitate a Epitropiei fondurilor, și în consciinția acesteia nu me potu acomodă placerilor săn parerilor altor'a, decât nu mai convingerilor mele.

Ore noi români pana cindu ne vomu totu suspicionă si batjocuri unii pe altii? Ore cindu va incetă acesta nenorocire, carea ne desbina si slabescă atât de multu, carea ne face, de astăzi abia avem unu barbatu pe terenul publicitatii, carele ori din un'a ori din alta parte sănjuie fostu suspicionat, calumniatu, si desonorat — prin colonele organelor sustinute cu paralele nôstre!***)

Ve rogu să dati locu acestor'u sîre in colonele diuariului Dvostre, si să se primiti distinsle mele consideratiuni.

Ioan Popoviciu-Desseanu.

Varietati.

* (Placate pericolose.) In Viena mai dilele trecute la mai multe locuri publice se gasira afisiate placate mari, prin cari poporul, săn adeca seraciea se provoca a jâfui pre cei bogati. Aceasta aparțină in medilocalu resedintei imperiali — a desceptat cu atât mai vertos grele ingrijiri, căci totu pre acestu timpu in Viena pe tota diu'a se inmultiescu casurile de atacuri in contra securitatii personelor si averilor.

/// (Se manifestă multiamita publică) dlui notariu comunale din Remetea, langa Temisiéra, pentru că in scurtului timpu de unu anu, de cindu este alesu acolo de notariu, prin staruintă sa a inceputu a infinită unu fond scolaru, in care dejă se află 100 fl. v. a. precandu in comunele romane, cu notari romani, este raru lucru ca să se faca ceva pentru bietelete scole ale nôstre.

+ (Necrologu.) Crud'a mòrtă — in 18 ian. v. ni rapă din vietă pre bravul invetatoriu Boican din Sacosiulu-turcescu, cotulu Temisiului, carele in presentiul finitului seu s'a dorit la casa parintilor sei, in Sculia, unde in braciale amatilor sei si-a datu sufletul, deplansu de amat'a sa socia si de 6 copii, lasati orfani, de asemenea de parentele seu, Nicol. Boicanu, parochu si ases. consistorialu, pre cum si de unu frate si o sora a sa, de multe rudenie si de toti colegii si cunoscuttii sei, cari toti din anima i poftira: să-i fie tienor'a usiora! Inmormantarea i s'a facutu cu tota cuvenit'a pompa, cantările fune-

**) Potemu asură, ca suntemu informati fôrte de aproape si — nu din punct de vedere personalu, nici nu numai dintr'o parte!

***) Dar acestu reu este impreunat cu firea omenescă si a imprejurilor, si se intempla si la alte popoare, se intempla fie-carui, — redactorul acestorui foii mai multu, decesu oricui altui-a, foră ca se-lu fie desonorat; caci prin fapte corecte si consecinti, veninul calumnioru se paralizedia absolutamente si vîd'i a calumnialui — cresce. Se nu ne aratam pre susceptibili si chiar vătămati prin control'a ce ni se face, chiar si cindu aceea de multe ori impare excesiva si nedreptă; caci are aceea pururiă si o parte fôrte buna si folesitoră.

Red.

rali essecutandu-le chorulu vocalu alu plugarilor din Sculia. —

+ (Eroulu austriacu — pré maritu, bar. de GABLENZ, ginerariu de cavaleria in pensiun, decoratu cu — o suta de cruci si in societatea cea mai nalta iubitu si vediutu, — casatorit u cu o fameia dintre cele mai frumosé si mai avute din Viena si tata a trei copii, mai alaltaieri se sinucise, trantindu-si unu glontu prin creeri, de parte de patri'a sa in Zürich, unde se dusesese să vîda pre fratele seu. Causă sinuciderii a fost, marile perdeuri pri speculatiuni la bursa, cari i-au mancatu pana si aveera muierii!

(Intemplare trista si doioasa.) In diu'a de 13/25 ian. Bucursci perdura pre un'a dintre cele mai demne si amabile dame romane, modelu de virtuti femeiesci, Anica Davila, nascuta Rucovită, nepota a ilustrilor Golescu, soci'a renumitului Dr. Davila, — a cărei mòrtă consternă nu numai pentru connessiunile si naaltele cîltări si merite personali, ci si pentru fatalulu modu a intrevenirei ei. Dna Anica in acea dia, a ascultat in spitalul Colța prelegerile barbatului sou, pentru femei, din chimia populară, unde sentindu-se ceva apucata de friguri, a cerutu să i se aduca din farmacia căte-va grane de chinina. Dr. Bernat, capulu laboratorului chemicu din spitalu, a grabit u a-i aduce de aci acelui medicamentu, dar dintr'o nespresa nefericire, in locu de chlor-hydrat de chinina, i-a datu chlor-hydrat de strichnina, unulu dintre cele mai poterice veninuri, in urmarea căruia pré demn'a fameia in 15 minute, intr'o bîltă, unde mersese pentru a face unu cumperări — in modu infricosiatu, si-a datu sufletul lasandu in adanc do' pre toti cei ce o conosceau, stimau si iubiau, dar in adeverata des, erare pre nefericitulu Dr. B.!

Nr. 24.

Viena, 1. ianuaru 1874.

Inscintiare, multiamita si rogare.

Comitetul societății academice „România-juna“ aduce la cunoștința onoratului publicu, că localulu cabinetului de lectura, aflatioru pan'acu Viena, III, Marokkanergasse Nro 8, de la 29 ianuariu, /9 ianuaru a. c. se va afă

Viena, I. Neubadgasse Nr. 6,

unde ne rogămu, a ni se adresă tota diurnale si corespondintile de acu inainte.

Cu acesta ocazie Comitetul si-implinesc detori'a placuta, aducendu multiamita publica tuturor binefacatorilor, carii ne au datu sucursulu loru pentru prosperarea societății nôstre, a cării devisa e:

„Uniti-ve 'n cugate, uniti-ve 'n sentiri.“

Multiamimmo deci in deosebucu tuturor dd. Redactori ai diurnaleloru romane, italiene, franceze, spaniole, engleze, germane, slave, magiare si grecesci — cari au binevoitul, a ni tramite foile gratis, — rogandu-ii a ni intinde si in viitoru sprințul loru mari-nimosu.

In fine ne sentim detori a repeti cu totu respectulu si cu acesta ocazie rugamintea nôstre catra dd. autori si scrietori romani, se binevoiesca a ni tramite căte unu exemplarul din opurile tiparite — spre sporierea bibliotecii societății „Romania-Juna.“ Societatea academica „ROMANIA-JUNA“ in Viena.

Comitetul:

I. Popu, Eug. Sucevannu,
pres. secr.

Budgetul Albinei, adeca spesele si venitele ei pe a. 1873.

Parola nôstra fiindu „tote pre facia,“ „tote la vederea si dejudecare publicului celu mare“, — ni-am tenu tu de detorintia, periodicamente a areta onorabilului publicu alu nostru si partea materiale său financiale a intreprinderii nôstre diaristice, adeca aceea, că pentru „Albina“ de unde, cătu venitul, avem, si — unde, cătu spesămu? Peste totu că cum stămu in acesta privintia cu cass'a!

Sunt acu patru ani, de cindu n'am mai publicat o astfelu de dare de séma; n'am publicat-o, căci — nu eram in ecilibrul; ve-nisem passivi si reu incurcati prin mutarea

de nevoia de la Viena la Pesta, si — ni au trebuitu trei ani, si multa incoredere de poteri, si multe restringeri de trebuinte, pona să ne reculegemu si regulămu, — mai vertosu că la 1871/2 si preparativele pentru intrudecrea in vietă a făciei umo-istică „Priculicin“ — ni au constatuit mai multe sute de florini.

In fine totusi pon' la incheiarea anului 1872 am ajunsu a dispone de unu prisosu de 500 fl. Asă intraramu in anul 1873, despre carele déjà potem să dăm séma positivamente.

I. Etă spesele:

1. Tipariul, harti'a, pentru 100 de nre, in cîte 950—1050 esemplarile, de asemenea pentru cam 3000 de adrese si unele altele tipariture redactionali, (unu nr. alu Albinei in 1050 esemplarile costa 38 fl. 50 cr.)	4400 fl.
2. Marcele postali pentru spedite	1200 "
3. Espeditiunea cu tota cele necesară	530 "
4. Locuinta Redactiunii cu tota adusele	350 "
5. Incalditulu, luminatulu, serviciulu etc	120 "
6. Gazete si rechisite de cancelaria	80 "
7. Correspond. prin posta si Telegr.	100 "
8. Tiparituri de promisi si remuneratiuni pentru articoli critici si reporturi interesanti	300 "
9. Post'a pentru bani epistole, gazete, pachete	220 "
10. La anulu nou personalulu tipografiei, espeditiunei, postei, (32 persoane)	100 "
11. Diverse straordenari, precum si provederea Redactiunei pe timpul absentielor Redactorului	300 "
12. Redactorele si colaboratorii	1600 "
Totalul speselor:	9300 fl.

II. Acoperirea său venitele:

a) 600 prenumeratiuni, regulat in trate à 8 fl.	4800 fl.
b) 200, cu pretiu scadiutu de 4 fl. regulat in trate	800 "
c) 150, parte cu 8 fl. parte cu 4 fl. dar nerugatul solvindu si parte mare in restantia	500 "
(NB! In schimb si gratis se dan po-nă la 100 esemplarile.)	
d) Din anunciarile platite, dupa detragerea tacselor finantiale	300 "
e) Subventiune dela ilustri dd. fondatori si patroni pe anulu 1873.	2400 "
Totalul venitelor:	8800 fl.

Asă dara spesele intre cura venitul cu 500 fl. care suma tocmai s'a potutu acopori prin economia nôstra din 1872.

Am intrat u deci in acestu anu — foră deficitu, dar și foră nici unu prisosu. Totusi avem pretensiuni in restantie dupa abonamentele de sub c) si dupa anunciarile, cam de 400 fl.

Eça-ni starea materiale intréga, serca nôstra — cum am dice, prin carea atât de multu ne trudim a dă semne de vietă, destepandu marcole corpu națiunale din „somnul celu de mòrtă“, in care de secoli langerdesce.

Am luat u cifre rotunde; incredințam insa că — n'am essagerat nemicu, si a nume spesele mai curendu le vom si pusu mai mic, de cătu ce sunt in realitate.

In urma, profitandu de ocazie, mai adaugem, că din acele pucine mediile, ce ocasiunale din diferite părți ni s'au datu la dispusetiune — foră nici o responsabilitate, am tiparit u in cursurulu anului trecutu multu vestitulu opu pentru crescere — „Robinsonu Crusoe“ in 3000 de esemplar, costandu-ne tiparirea cu totu cu illustratiuni si cu legatur'a si transporturile — chiar 900 fl.; din care suma pona acima prin vendiare abia am reincassat u 90 fl.

N'a fost scopulu noastră căstigulu material, dar — nici perderea banilor. Insa — ce să facem! Am datu din cele 3000 esseplar — 1000 gratis, adeca 800 — parte mai mare legate, in tipu de onorariu dlui traducatoriu, resp. prelucratoriu, 200 esemplar la căte tota locuri, biblioteci, institute, reunioni si persoane; 1200 am impartit u spre

vendiare la mai multi amici: nu scim de unde vîndu si cetești; scim că — noi ni-am facutu detorint'a, éra bani — nu ni se trămitu.

Astfelu speculam noii cu nisice bieti banisitori ce unele inime amice ni ii au datu năla discretiune si pre cari noi — intomai asiă casii altii in asemenea casuri, ii-am pot cheltuit in pace, foră să ne mai necagim si noi, si să mai necagim si pro altii, cerându-a se cultivă si interesă de existența-si. Dar — ce scim să facem, deca nu suntemu in stare a ni smulge inim'a din peptu! —

Publicațiuni tacsabili.

Concursu.

Pentru statuinea invetiatorică din Comuna Pogănești, protopopiatul Fagetului, se scrie concursu cu terminu de siese septembrii de la antai'a publicare in „Albina.“

Emolumentele sunt: 63 fl. v. a. in bani 10 metri de grau, 20 metri de cucurudnic, 50 lb. de clisa, 100 lb. de saro, 12½ lb. de luminări, 8 stangini de lemn 1 jugeru de pamant fenat, cartiru liberu cu ¼ juger de gradina.

Doritorii de a ocupă acestu post sunt avisati, recursele loru instruite in sensul statutului organic bisericescu, si adresate Comitetului parochialu, ale tramitului pppu Atanasiu Ioanoviciu in Faget. Pogănești, in 23 decembrie 1873.

Cu scirea mea:
Atanasiu Ioanoviciu, m. p.
protopresbiteru.

2—3 Comitetul parochialu.

Concursu,

La vacantea statuine invetiatoricea dela scol'a confesionala din comun'a dreptmaritória romana Zsena in protopop. Lugosiului, cottulu Carasiului, se deschide Concursu cu terminu de siese septembrii dela prim'a publicare in „Albina.“

Emolumentele sunt: 200 fl. v. a. salariu anualu, 8 stangini de lemn, din cari viavă a se incalzid si scol'a, 3 jugere de pamant parte aratoriu, parte pentru fenu, cortelul liberu cu gradina pentru legumi de unu juger.

Concurrentii au a adresă recursele loru, instruite in intielesulu statutului org. bis. catra On. Sinodul parochialu or. din Zsena si a le tramite la Diu George Pesteanu, protopop in Lugosi.

Zsena, in 7 ian. 1874.

In contilegere cu Diu protopop tractus 2—3 Comitetul Parochialu.

Concursu.

Pentru intregirea parohiei gr.or. romane Crecina cu fil. Malu, se publica de nou concursu cu inbunatatirea stolei si a biroului in plată anuala